

INNEHÅLL:

BESLUT "NATURRESERVAT SALUNÄBB": 1950-06-15  
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT SALUNÄBB"

\*\*\*\*\*

BESLUT: den 15 juni 1950.  
DNR: E/40 N2.

LÄNSSTYRELSENS I KOPPARBERGS LÄN RESOLUTION i ärende angående fredande av naturminnesmärke; given Falun i landskansliet den 15 juni 1950.

I en den 20 november 1949 hit inkommen ansökning har byföreståndaren Erik Aronsson, box 712, Mora, anhållit om fridlysning såsom naturminnesmärke av en skogsbeväxt nipa, kallad "Salunäbb", i Österdalälven vid Alderänget inom Östnors skifteslag, Mora socken. Ifrågavarande markområde vore enligt sökandens uppgift samfällid äga för Östnors jordägande byamän.

Genom kungörelse den 5 december 1949, som införes i länskungörelserna och i Mora Tidning ävensom anslagits i Mora församling, har länsstyrelsen förelagt den, som med ansökningen hade något att erinra, att senast inom två månader från kungörelsens dag därom hos länsstyrelsen göra anmälan. Någon anmälan i berörda hänseende har icke inkommit till länsstyrelsen.

Kungl. Vetenskapsakademien samt Dalarnas fornminnes- och hembygdsförbund ha angivit infordrade yttranden i ärendet.

Sökanden har den 9 maj 1950 till länsstyrelsen inkommit med intyg, utvisande, att naturminnesmärket utmärkts på i intyget närmare angivet sätt.

-----

Länsstyrelsen finner, med stöd av 6 § lagen den 25 juni 1909 angående, naturminnesmärkens fredande, skäligen förklara ifrågavarande markområde för fridlyst naturminnesmärke, i följd varav härigenom förbud vid laga påföljd meddelas mot bortforsling av sand, grus och jord från naturminnesmärket eller annan åverkan på detsamma av vad slag det vara må.

Talan mot förestående beslut må föras hos Konungen genom besvär, vilka antingen ingivas till Kungl. Ecklesiastikdepartementet eller ock på klagandens äventyr dit insändas med posten.

Besvären skola vara inkomna till departementet sist å trettionde dagen eller, om menighet klagar, å fyrtiofemte dagen efter av beslutet erhållen del, delgivningsdagen oräknad.

År och dag som ovan

Gustaf Andersson

E. Nordlander

\*\*\*\*\*

SKÖTSELPLAN NATURRESERVAT SALUNÄBB

UPPRÄTTAD AV SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN  
FASTSTÄLLD AV LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN

-----

LÄNSSTYRELSEN KOPPARBERGS LÄN  
Naturvårdsenheten

#### SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SALUNÄBB (Riks reg nr 109)

Följande skötselplan över naturreservatet Salunäbb i Mora kommun är upprättad av Skogsvårdsstyrelsen i Kopparbergs län på grundval av inventering och åtgärdsförslag som utförts. Planen består av tre delar - en allmän del, en dispositions- och skötseldel för mark samt en dispositions- och åtgärdsdel för friluftsanordningar. Skötseldelen är upprättad för en tid av 10 år, varefter en revidering bör ske.

#### 1 ALLMÄN BESKRIVNING AV NATURRESERVATET JÄMTE FÖRE- SKRIFTER

##### 1.1.1 Data

Avsatt år: 1950  
Areal: 2 ha  
Kommun: Mora  
Läge: Ca 7 km NV om Mora kommuncentrum.  
Top.karta: 14 E S0  
Ek. karta: 14 E 4 f  
Gränser: Se bil 2  
Syfte: Syftet är att skydda en skogbeväxt  
nipa  
Ägare: Östnors Jordäggande byamän  
Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen

##### 1.1.2 Naturförhållanden

Under postglacial tid för ca 9.000 år sedan var detta område havsbotten och en havsvik sträckte sig upp mot Älvdalen till Gåsvarv drygt 2,5 mil nordväst om Salunäbb. En isälv som följde nuvarande Österdalälvens dalgång förde med sig stora mängder sten, grus, sand och ännu finare partiklar ut i havet. Vid älvmynningen minskade vattnets hastighet och då sjönk först det grövre materialet till botten och sedan det finare. Det område inom vilket sanden avlagrades är 100 km<sup>2</sup> stort och det beskrivs i litteraturen som ett deltaland. När sedan landhöjningen började blev den tidigare havsbotten utsatt för såväl vind- som vattenerosion. Vindarna bildade stora dynområden och Österdalälven skar sig ner i de lösa jordlagren. Älvfåran gick i stora serpentiner och ofta tvingades den av isproppar att söka sig nytt lopp. De nipor eller s.k nabbar som finns i trakten har således formats av vattnet. På sina håll når de en höjd av 25-30 m. Reservatet är således en säregen erosionsrest, vilken står kvar som en getryggsliknande bildning.

##### 1.1.3 Kommunikationer

Riksväg 295 Mora-Idre går ca 300 m norr om reservatet. Parke-  
ringsplats finns iordningställd vid sidan av riksvägen. Från  
parkeringen går en märkt stig som slutar med en trappa ner  
till foten av reservatet.

##### 1.1.4 Föreskrifter

Jämlikt länsstyrelsens i Kopparbergs län beslut av den 15 juni  
1950 är det förbjudet "att bortforsla sand, grus och jord från  
naturreservatet eller göra annan åverkan på detsamma av vad  
slag det vara må."

#### 2 DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR MARK

## 2.1 Allmän målsättning

Den allmänna målsättningen för naturreservatets skötsel skall vara att bevara en skogbevuxen nipa.

## 2.2 Detaljb beskrivning och detaljåtgärder

Området har beskrivits med ledning av inventering varjämte angivits målsättning för skötsel samt åtgärder av engångs- och underhållskaraktär. Planen gäller för en 10-års period.

### Beskrivning:

Hela reservatet består av en olikåldrig tallskog med inblandning av gran, björk och al. Undervegetationen består framför allt av en, gran, rönn samt vide. Beståndet är på sina ställen mycket tätt, varför en kraftig självgallring satt in.

### Målsättning:

Att bevara områdets nuvarande karaktär av en skogbevuxen nipa.

### Åtgärder

#### Engångsåtgärd:

För att möjliggöra sikt över Alderängarna och älven bör några enstaka träd borttagas.

#### Underhållsåtgärd: -

## 3 PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANORDNING FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

### 3.1 Allmänt

Planen har upprättas på basis av för naturreservatet angivet syfte samt med hänsynstagande till de natur- och landskapsvärden som klarlagts vid inventeringar.

### 3.2 Parkeringsplats

Parkeringsmöjlighet finns invid väg 295 Mora-Idre. Här har en rastplats iordningstälts med slogbod, toalett, bord och bänkar samt sopbehållare. Mora kommun svarar för tömning av toalett och sopställ. Visar sig behov föreligga bör parkeringen grusas upp.

### 3.3 Information

3.3.1 Information om reservatet delges allmänheten genom en beskrivning vid parkeringsplatsen.

3.3.2 Vägvisare enligt svensk standard är uppsatt.

3.3.3 Informationsskyltar enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar är uppsatta dels vid parkeringsplatsen och dels vid reservatsgränsen.

### 3.4 Övrigt

3.4.1 En trätrappa har byggts i det brantare partiet.

#### 3.4.2 Stigen

Stigen från parkeringsplatsen till reservatet bör kontinuerligt röjas samt rensas från ikullfallna träd.

3.4.3 På nipans sydsida finns en naturlig rasbrant där man tidigare tog gjutsand. Mot denna rasbrant bör ett stängsel sättas upp för att minska erosionen.

### 3.5 Kostnadsplan

Området kräver en årlig tillsyn av naturvårdsförvaltaren.

Tillsyn: 1 dv per år.

2850\_Salunäbb.txt